

Αρείου Πάγου: 1234/1985
Πηγή: Ε.Ν.Δ. 15/87 σελ. 311

Επιδείνωση καρδιακής προσβολής

Καρδιακή προσβολή υπό κανονικές συνθήκες εργασίας. Μη γνωστοποίησή της στον πλοίαρχο και γι' αυτό μη άμεση διακοπή εργασίας, αποστολή σε γιατρό και εισαγωγή στο νοσοκομείο παρόλο που το πλοίο βρισκόταν σε λιμάνι. Συνέχιση εργασίας με τις ίδιες όπως και πριν κανονικές συνθήκες. Επιδείνωση. Όχι εργατ. ατύχημα. Η επιδείνωση ως εργατ. ατύχημα. Έκτακτες και απρόβλεπτες συνθήκες εργασίας.

Προεδρεύων: Ι. ΓΟΥΡΝΑΣ

Εισηγητής: Ν. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόροι: Ε. Ανδριανάκης, Π. Χαρακιάδης

Επειδή εκ της διατάξεως του άρθρ. 1 του δια του β.δ. της 24/25.8.1920 κωδ/ντος ν. 551/1915, διατηρηθέντος εν ισχύ και μετά την έναρξιν της ισχύος του Α.Κ. κατ' άρθρ. 38 του Εις ΝΑΚ και εφαρμοζομένου κατ' άρθρ. 1 εδ. β' και 66 του ΚΙΝΔ (ν. 3816/1958) και επί των ναυτικών, σαφώς προκύπτει ότι ατύχημα εκ βιαίου συμβάντος ένεκα του οποίου παρέχεται εις τον υπάλληλον ή εργάτην ή εν περιπτώσει θανάτου αυτού εις τα υπό του άρθρου 6 οριζόμενα πρόσωπα, η υπό του άρθρου 6 οριζόμενα πρόσωπα, η υπό του άρθρ. 3 αυτού οριζόμενη αποζημίωσις, αποτελεί και η εμφάνισις νόσου, ήτις είχεν ως συνέπειαν ανικανότητα προς εργασίαν ή τον θάνατον του εργαζομένου, εφ' όσον όμως η νόσος αύτη επήλθε εξ απροβλέπτου και αφηνιδίου γεγονότος ήτοι εξ εκτάκτου επενεργείας εξωτερικού αιτίου, συνιστώντος αιτίαν ξένην προς τον οργανισμόν του παθόντος και την βαθμιαίαν προδευτική εξασθένησιν και φθοράν, ως εκ της φύσεως και του είδους της εργασίας του και των συμφύτων προς αυτήν δυσμενών επαγγελματικών όρων, συνδεομένου όμως με την εργασίαν ταύτην, λόγω της εμφανίσεώς του εν τη εκτελέσει ή εξ αφορμής αυτής. Επομένως, βίαιον συμβάν αποτελεί και η εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής εμφάνισις εκτάκτων και απροβλέπτων, κατά την συνήθη πορείαν των πραγμάτων, συνθηκών, δυναμένων να επιφέρουν ασυνήθη καταπόνησιν του οργανισμού του εργαζομένου, αφού και εν τη περιπτώσει ταύτη, εάν πράγματι εν τη συγκεκριμένη περιπτώσει επήλθε τοιαύτη καταπόνησις και εξ αυτής προήλθε το ατύχημα, όπερ δεν θα επήρχετο υπό την συνήθη εκ της απασχολήσεως καταπόνησιν, υπόκειται αιτία αυτού ξένη προς τον οργανισμόν του παθόντος ναυτικού, συνιστώσα εντεύθεν βίαιον συμβάν. Περαιτέρω, βίαιον συμβάν υφίσταται επίσης και όταν παρά την εκδήλωσιν νόσου εις εργαζόμενον ναυτικόν και την υπ' αυτού γνωστοποίησιν ταύτης εις τον πλοίαρχον εν τούτοις, ηξιώθη ανεπιτρέπτως υπό τούτου (πρβλ. άρθρα 288 και 652 ΑΚ) η εκ μέρους του ασθενούντος Ναυτικού παροχή εργασίας και παρεσχέθη εργασία υπό συνθήκας κανονικάς ως και προ της εκδηλώσεως της νόσου, ότε, αι συνθήκαι αύται, λόγω της ασθενείας, προσλαμβάνουν χαρακτήρα ασυνήθων και εξαιρετικών και θεμελιούν την έννοιαν του βιαίου συμβάντος.

Εν προκειμένω η προσβαλλομένη απόφασις εδέχθη ως αποδειχθέντα τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ότι δυνάμει συμβάσεως ναυτικής εργασίας αορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξύ των διαδίκων εν Πειραιεί την 25^{ην} Οκτωβρίου 1977, ο αναιρεσειών προσελήφθη και ναυτολογήθη από της 27^{ης} Οκτωβρίου 1977, ως ανθυποπλοίαρχος επί του υπό Λιβεριανήν σημαίαν φορτηγού πλοίου πλοιοκτησίας της αναιρεσιβλήτου «Α» 18.390 τόνων DW. Ότι το πλοίον παρελήφθη καινούργες εκ των ναυπηγείων και το πλήρωμα επεβιβάσθη την 31^{ην} Οκτωβρίου 1977 εις τον λιμένα «Τ» Ιαπωνίας. Ότι το πλοίον τούτο ήτο πλήρως αυτοματοποιημένον, διέθετε τέλεια μέσα φορτοεκφορτώσεων και άνέτους χώρους παραμονής, εργασίας και ενδιαιτήσεως του πληρώματος. Ότι από της πρώτης Νοεμβρίου 1977 μέχρι της 15^{ης} Μαρτίου 1978 το πλοίον εξετέλεσε σειράν ταξειδίων και κατέπλευσεν εις πολλούς Ασιατικούς και Ευρωπαϊκούς λιμένες, ένθα παρέμενε προς φόρτωσιν και εκφόρτωσιν, καταλήξαν την 26^{ην} Φεβρουαρίου 1978 εις τον λιμένα U** του Περσικού κόλπου, εις ον παρέμεινεν προς εκφόρτωσιν μέχρι της 6^{ης} Μαρτίου 1978 το πλοίον κατέπλευσεν εις τον λιμένα της Σιγκαπούρης προς παραλαβήν καυσίμων, δι' ην υπεύθυνοι είναι οι μηχανικοί του πλοίου, δίχως να γίνουν εργασία φορτοεκφορτώσεων και δηνετατικού

ρυθμού, η παρακολούθησις των οποίων ανήκεν εις τα συνήθη καθήκοντα του αναιρεσειόντος ανθυποπλοίαρχου και την 18 και 30' ώραν της αυτής ημέρας ο αναιρεσειών μετέβη, μετά του πλοίαρχου εις ιατρόν, διαπιστωθέντος δε ότι υπέστη καρδιακήν προσβολήν, ενοσηλεύθη επί πενήτημερον μεν εις την αίθουσαν εντατικής θεραπείας, ακολούθως δε μέχρι της 10^{ης} Απριλίου 1978 εις θάλαμον ασθενών του νοσοκομείου «Α.Η.». Ότι επιστρέψας εις Ελλάδα εισήχθη δαπάναις της αναιρεσιβλήτου εις την εντάυθα κλινικήν «Α.Ν.»*, ένθα συνέχισε νοσηλεύόμενος, διεπιστώθη δε αυτόθι ότι είχαν υποστή έμφραγμα του κατωτέρω τοιχώματος του μυοκαρδίου και ενεφάνισεν εκδηλώσεις μετεμφραγματικής στηθαγικής συνδρομής. Ότι κατά τας αρχάς Μαρτίου 1978 και ενώ το πλοίο ευρίσκετο ως προελέχθη εν τω λιμένι «UQ»* του Περσικού κόλπου, ο αναιρεσειών είχεν αισθανθεί ενόχλησιν εις την καρδίαν αλλά δεν ανεκοίνωσεν αυτή τότε εις τον πλοίαρχον, ώστε να τύχη ειδικής εν τη εργασία μεταχειρίσεως και μη αξιωθή παρ' αυτού (ναυτικού) η απασχόλησις του υπό κανονικάς συνθήκας ως και προ των καρδιακών ενοχλήσεων, και ότι δια του λόγον τούτον δεν εξητάσθη παρ' ιατρού, ουδέ μετέβησαν, εις νοσοκομείων καίτοι το πλοίον ευρίσκετο εις Λιμένα, ως συνέβη κατά την 15^{ην} Μαρτίου 1978, ουδ' ανεγράφη η καρδιακή προσβολή της 15^{ης} Μαρτίου 1978. ακολούθως, το δικάσαν Εφετείον, βάσει των περιστατικών τούτων έκρινεν ότι η εκδήλωσις της ανωτέρω καρδιακής παθήσεως δεν οφείλεται εις εκτάκτους, ανωμάλους ή εξαιρετικάς συνθήκας εργασίας επί του πλοίου δι ο και δεν συνιστά εργατικό ατύχημα, ήτοι τοιούτον εκ βιαίου συμβάντος εν τη εκτεθείση εννοία, και μετ' εξαφάνισιν της αντιθέτως αποφανθείσης πρωτοδίκου αποφάσεως, απέρριψε την αγωγήν του αναιρεσειόντος, διώκουσα την κατανήφισιν της αναιρεσιβλήτου εις την καταβολήν αυτώ 568.655 δραχμών ως αποζημιώσεως δια την μερικής διαρκή ανικανότητα, ην υπέστη εκ του ως άνω ατυχήματος. Ούτως κρίναν το δικάσαν Εφετείον, δεν παρεβίασε τας προπαρατεθείσας ουσιαστικάς διατάξεις.